

ಮೆಮ್ಮೋ ಸಲ ಆಗಿಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು. ‘ಕೆಲ್ಲಿಗಳು ಕಮಲಗಳು... ಹಕ್ಕಿಯ ಮೈಯೊಳು ಬಲು ಮೆತ್ತಾನೆ ಕಾಲ್ಲಿಳು’ ಅನ್ನೋ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ‘ಅತ್ಯೇಯ ಮೈಯೊಳು ಬಲು ಮೆತ್ತಾನೆ ಕಾಲ್ಲಿಳು’ ಎಂದೇ ನಾನು ಬಹಳ ಕಾಲ ಹಾಡಿಕೊಂಡ್ದೆ ಧಾಟ ಮುಖ್ಯ, ರಾಗ ಮುಖ್ಯ. ‘ಕೃಷ್ಣ’ ಎಂದು ಬಂದರೆ ಅದು ಭಕ್ತಿಗಳೇ. ಒಟ್ಟು ದೇವರ ಹೆಸರಿದ್ದಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ವಿರಹವಿದೆಯೋ, ವಿಷಾದವಿದೆಯೋ ಎಂದು ತಲೆ ಕೆಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲ್ಲ. ಇಂಥು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸಯುತ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ನನ್ನ ಸಹಪಾಠಿಯೊಬ್ಬಳು ‘ಮಧುರ ಮುಖಾಂತಿ ಲೋಲ, ನಡೆದೆ ನೀನು ಎಲ್ಲಿ, ಕೇಳುತ್ತಿಹಳ್ಳ ರಾಧೆ’ ಎಂಬ ಗೋಳು ಗಿತೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೋಂದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಹಾಡಿದ್ದಳು. ಅದಕ್ಕೆ ಚಪ್ಪಾಲೆಗಳು ಬಿಡ್ಡಿದ್ದವು. ನಾನು ಏದನೆ ತರಗಿಯಲ್ಲಿ ಧ್ವಾಗ ನನ್ನ ತಂದೆಯೂ ನಾನೀಗೆ ಮೇಮ್ಮು. ಮಗನೂ ಹಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಅವರ ಇಚ್ಛೆ. ನಾನು ಎಷ್ಟೇ ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಬಿಡೆದೆ ಶಾರದಾ ಪೂಜೆಯ ದಿನ ಶಾರದಾ ಮಾತೆ ನನ್ನ ತಂದೆಯ ಮೂಲಕ ಹಾಡಲು ನಾನೀಗೆ ಅಪ್ಪಣಿ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿಳು. ನಾನು ಸಂಕೋಚ, ಭಯ, ಸಿಟ್ಟು, ಅಳುಗಳ ಸಮೀತ ‘ಹೋಗಿನಿ ಸೇವಾರರೆ, ಮನೆಯನು ತೋರೆದು ಹೋಗಿನಿತಾ...’ ಎಂದು ‘ನಮ್ಮ ಉಲರು’ ಚಿತ್ರುದ ಗಿತೆ ಹಾಡಿದ್ದೆ. ...ಎಲ್ಲಿ ಶಾಧ್ಯ... ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ ಅಷ್ಟೇ. ನನ್ನ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡ ತಾಯಿ ಶಾರದಾಮಾತೆ ಮುಂದೆ ಎಂದೂ ಯಾವ ಅಪ್ಪಣಿಯನ್ನೂ ಕೊಡದೆ ಇಂದಿಗೂ ಸುಖವಾಗಿದ್ದಾಳೆ.

ಹಾಡಿನ ಜೊತೆ ಮೂರ್ಜಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಮಗೆ ಒದಗಿ ಬಂದಿದ್ದ ಇನ್ನೊಂದು ಅಭ್ಯಾಸ. ಟೊಂವ್ ಟೊಂವ್ ಟೊಂವ್ ಟೊಂವ್ ಟೊಂವ್... ಉಂ... ಉಂ... ಉಂ... ಉಲಿಲಿಲಿ... ದೊಂವ್ ದೊಂವ್ ದೊಂವ್ ದೊಂವ್... ಪಪ್ಪಾಪ ಪಾಪ ಪಾಪ, ಪಾಪ ಪಾಪ ...ಒ ಒ ...ಒ ಒ ಒ ಒ ಒ ಜೊಗ್ ಜೊಗ್ ಜೊಗ್ ಜೊಗ್... ಜಿಂಗು ಜಿಂಗು ಜಿಂಗು... ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ‘ಅತ್ಯಿಗೆ ತಂಗಿ ನಿನ್ನ ಅಟ ನಡೆಯೋದಿಲ್ಲಿ...’ ಎಂದು ಹಾಡಿದರೇ ಸಮಾಧಾನ. ಒಬ್ಬರು ಹಾಡಲು ಶುರು ಮಾಡಿದರೆ, ತಾಳ ವಾದ್ಯಗಾರರು ತಂತಾನೆ ರೆಡಿಯಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೋಂ ವರ್ಕ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವರು ಕೆಳುಲ್ಲಾ ಕುಟ್ಟಿದರೆ, ಅಡುಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವರು ಸಾಸಿವೆ ಡಿಂಬಿ ಬಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಏನೂ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದವರು ತೋಡೆಗಳನ್ನು ತಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ‘ಒ ನಳ್ಳನು ಸಿಮಿತೊಂದ ನುಡಿವೆಯಾ’ ಹಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಮದ್ದೆ ಸಂಗೆತ ನಿದೇಶಕ ಸತ್ಯಂ ನೀಡಿರುವ ‘ಟಿಡಿಂಗ್ ಟಿಡಿಂಗ್ ಟಿಡಿಂಗ್ ಟಿಡಿಂಗ್’ ಎಂಬ ವಿಶೇಷ ಎಫ್‌ಕ್ರೆನ್ ಹಾಡಿಕೊಳ್ಳಿದ್ದರೆ ಏನ್ನೋ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಭಾವ. ನಮ್ಮ ಈ ಅವಶಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಹೇಗೆ ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೋ. ನಮ್ಮೂರಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇ ನಾಟಕ ಮಾಡುವಾಗ ಸ್ತೀ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಹೊರಗಿಂದ ಕರೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕರಿಬಂಟನ ಕಾಳಗ, ತಾಯಿಕರಳು ಇಂಥ ನಾಟಕ ಬರುಲಾಟಗಳ ಮದ್ದೆ ಮನರಂಜನೆಗಾಗಿ ಸೀಮಾಗಿರೆ ಹಾಡಿಕೊಂಡು ಕರೆಸ್ತಿದ್ದ ನಾಯಕಿಯನ್ನು ಕುಸೀಸಿದರೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿಗೆ ಮೊಳೆವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಆಗಿನ ವೀಕ್ಷಕ ಗಣದ ಭಾವನೆಯಾಗಿತ್ತು. ‘ಜಿಂಗು ಜಿಂಗೆಂದು ಹಾರುವ ರಂಗ ರಂಗಿನ ಈ ಜಿಂಕೆ ಈ ಹಾಡು ನನ್ನ ಮನೋಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದ್ದೆ ಅಲ್ಲಿಂದ. ಅಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಪದಗಳ ನಂತರ ತಬಲಾ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತದೆ. ಅದು ನನ್ನ ಪರಮ ಆಕರ್ಷಣೆಯ ಭಾಗವಾಗಿತ್ತು. ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿತ್ತ ತಬಲಾದವ ಅದಕ್ಕೆ ಹಾಡಿದ್ದವನಂತೆ ಕುಟ್ಟಿ ಬಜಾಯಿಸುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಅದೆನ್ನು ಸಲ ಅನಂದ ಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೋ. ಈ ಹಾಡು ಮುಗಿಯುತ್ತಿರಲ್ಲ. ಒನ್ನೋ ಮೋರ್ ಒನ್ನೋ ಮೋರ್ ಎಂದು ಎರಡು ಮೂರು ಸಲ